

LIMPOPO
PROVINCIAL GOVERNMENT
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

DEPARTMENT OF
**PUBLIC WORKS, ROADS
AND INFRASTRUCTURE**

**Ndzawulo
ya**

**Mintirho ya Tiko, Mapatu
na Swimakiwa
LIMPOPO**

**BUKU HI KU LANDZA XIYENGE XA 14 XA NAWU WA MAKUMELE
YA MAHUNGU (NAWU WA 2 WA 2000) YA NDZAWULO YA
MINTIRHO YA TIKO, Mapatu na Swimakiwa**

NKANDZIYISO WA 9: 2018

BUKU HI KU LANDZA XIYENGE XA 14 XA NAWU WA MAKUMELE YA MAHUNGU (NAWU WA 2 WA 2000) YA NDZAWULO YA MINTIRHO YA TIKO, MAPATU NA SWIMAKIWA

1. LESWI NGA ENDZENI

MHAKA	NHLAMUSELO	TIPHEJI
	Vuxokoxoko ku ya hi xiyenge xa 14	3
A	Mintirho na Xivumbeko xa Ndzawulo	3
B	Vuxokoxoko bya Vutihlanganisi	5
C	Xiletelo xa matirhisele ya nawu lowu (xiyenge xa10)	5
D	Makumele ya tirhikhodo ata ndzawulo	6
E	Tirhikhodo leti nga Kumekaka handle ka nawu lowu	8
F	Vokorhokeri byin'wana lebyi nga kona	10
G	Tindlela to katsa vaaki eka ku endla milawu na matirhelo	10
H	Switshunxo loko nawu wu nga landzeleriwanga	10
I	Tihakelo leti vekiweke	11
J	Tifomo leti ti vekiweke ku kuma tirhekhodo	13

VUXOKOXOKO KU YA HI XIYENGE XA 14

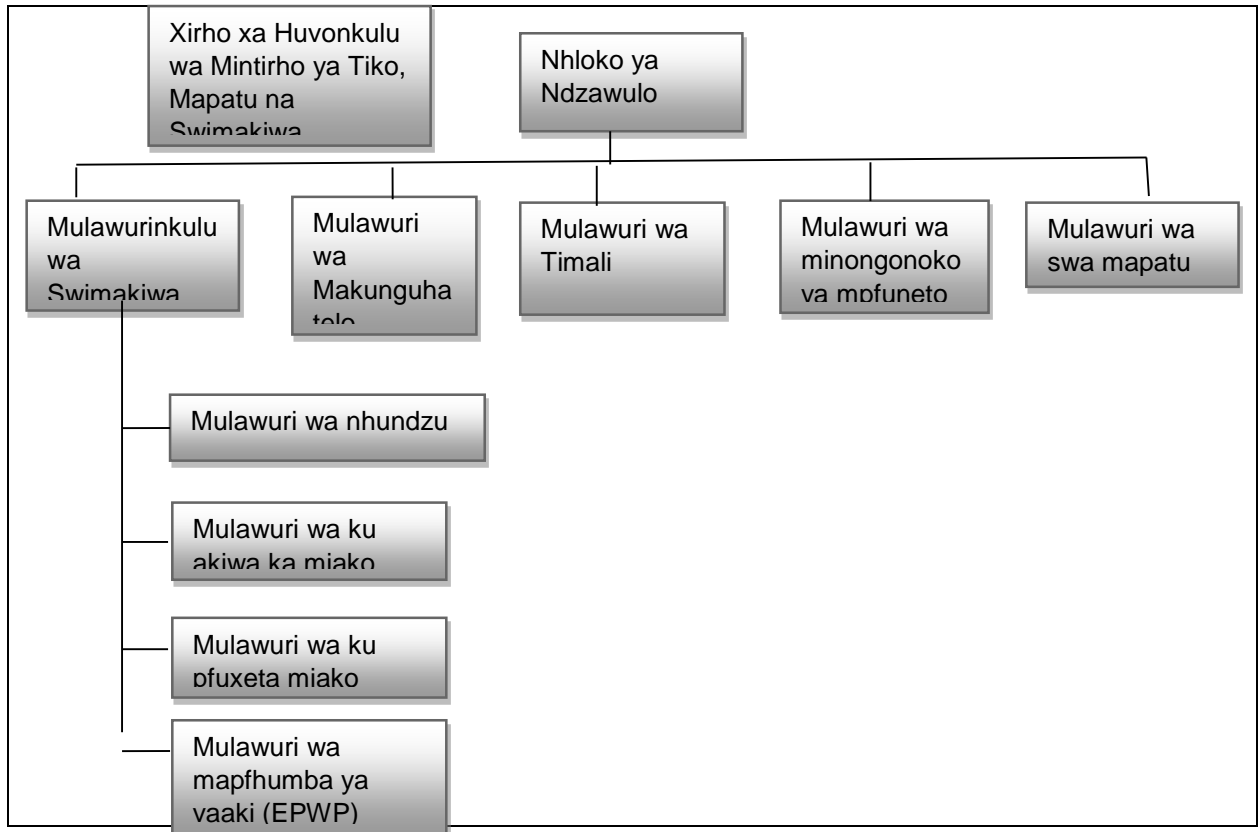
A. MINTIRHO NA XIVUMBEKO SWA NDZAWULO YA MINTIRHO YA TIKO, MAPATU NA SWIMAKIWA

i. SWIYIMO NA MINTIRHO

Swiyimo na Mintirho ya Ndzawulo ya Mintirho ya Tiko, Mapatu na Swimakiwa: -

- **Ku fambisa matirhelo ya swo yisa nhluvukiso emahlweni swa mfumo**
- **Ku nyika vukorhokeri bya ku fambisa tiphurojeke eka tindzawulo ta Xifundzankulu.**
- **Ku lawula nhlayiso wa miako ya mfumo**
- **Vufambisi bya swa nhundzu ya tiko.**
- **Ku fambisa ku simekiwa ka Minongonoko yo hluvukisa ya Mintirho ya tiko (EPWP)**
- **Mapatu na swihluvukisi**

ii. XIKECE XA DAYAGIRAMU YA XIVUMBEKO XA NDZAWULO YA MINTIRHO YA TIKO HI LEXI XI LANDZELAKA: -

iii. Xivumbeko xa Ndzawulo ya Minirho ya Tiko. Mapatu na Swimakiwa

Nhloko ya Ndzawulo eka swa tipolitiki I xirho xa huvonkulu ya Limpopo wa mintirho ya Tiko, Mapatu na swihlulukisi kasi nhloko ya vulawuri i (mutirhela tiko wa tinkota) i nhloko ya ndzawulo.

Ndzawulo yina hofisi ya Xifundhankulu leyi nga ePolokwane, Works Towers na swifundha ntsongo kunga Sekhukhune (eLebowakgomo); Capricorn (ePolokwane); Vhembe (eSibasa); Waterberg (eMokopane na le Modimolle) na Mopani (eGiyani).

B. Vuxokoxoko bya vuhlanganisi [Ku ya hi xiyenge xa 14(1)(b)]

XANDLA XA NHLOKO YA VUHUMESI BYA MAHUNGU	KHEREFU
Nhloko ya ndzawulo	Xixakana xa Poso X9490 POLOKWANE 0700 Foni: +27 15-284 7120 Fekisi: +27 15-284 7039 Email: moloton@dpw.limpopo.gov.za
XANDLA XA NHLOKO YA VUHUMESI BYA MAHUNGU	KHEREFU
Mafambisi wa Auxiliary and Records	Xisakana xa Poso X9490 POLOKWANE 0700 Foni: +27 15-284 7272 Fekisi: +27 15 284 7031

	E-Mail: mailulap@dpw.limpopo.gov.za
Vuxokoxoko hi ku katsakanya:	<p>Kherefu ya Xitarata: - 43 Church Street, POLOKWANE 0700 Website: www.dpw.limpopo.gov.za</p> <p>Kherefu ya Poso: - Xisakana xa Poso x9490 POLOKWANE 0700</p> <p>Foni: +27 15 284 7000 +27 15 284 7120 +27 15 284 7272</p> <p>Fekisi: +27 15 284 7031 +27 15 284 7039</p>

C. XILETELO XA MATIRHELO YA NAWU LOWU KU YA HI XIYENGE XA 10 (Xiyenge ntsongo xa 51 (1) (B))

Xiletelo lexi xa kumeka ehosisi nkulu an swifundha swa ndzawulo ya mintirho ya tiko, mapatu na swimakiwa naswona xa kumeka eka hosisi ya Tinfanelo ta vanhu. Kona mi nga tihlanganisa na Xiyenge xa PAIA, Vulavisisi na matsalwa eka kherefu ya:-

Braampark Forum 3
33 Hoofd Street
Braamfontein

Foni: 011 877 3600

Webisayiti: www.sahrc.org.za
Email: PAIA@sahrc.org.za

D. MAKUMELE YA TIRHIKHODO LETI NGA KA NDZAWULO YA MINTIRHO YA TIKO, MAPATU NA SWIMAKIWA

i. TIRHEKHODO LETI NGA KOMBERIWAKA [KU YA HI XIYENGE XA 14(1)(d)]

Nhlamuselo ya tinhloko-mhaka na swiyenge swa tirhikhodo ta Ndzawulo ya Mintirho ya tiko, Mapatu na swimakiwa:

NHLOKOMHAKA	XIYENGE	XIYENGE NTSONSO
Mafambiselo ya xitirateji na maendlelo	Ku xiyisisa na nkatsakanyo wa ku antswisa	<ul style="list-style-type: none"> Maendlelo ya xiyimo xa le henhla Minongonoko yo hluvukisa Swiviko swa minongonoko yo hluvukisa Swiviko swa vulavisisi bya swa Ikonomi
Ku cinca na swipfuno swa swiyenge hinkwaswo	<ul style="list-style-type: none"> Ku xiyisisa mafambiselo ya maendlelo yo cinca swilo 	<ul style="list-style-type: none"> Swiviko Tinhlokomhaka na makanelwa ya ti nhlengetetano to hlawula vatirhi

	<ul style="list-style-type: none"> • Ku xiyisisa mafambiselo ya mahlayiselo ya tirhikhodo • Ku fambisa mi nongonoko yo pfuna vatirhi • Ku fambisa timhaka ta ku yisiwa ka vukorhokeri • Ku seketel Xirho xa huvo nkulu (MEC) • Ku fambisa nfambelano na mahungu • Swipfuno swa xithekinoloji • Ku xiyisisa matirhelo ya vatirhi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tidyondzo na ti seminara • Mbulavulo • Maendlelo ya swa thekinoloji • Mahungu ya maphepha hungu
Ku endla mintirho yo tiyisisa mafumelo lamanene no sivela manyala.	<ul style="list-style-type: none"> • Ku xiyaxiya minkambisiso ya kwala ka ndzawulo 	Swiviko swa minkambisiso
Ku tisa mintirho ya swa nawu na timhaka ta vatirhi	<ul style="list-style-type: none"> • Mitirho ya xinawu • Mitirho yo lamula 	<ul style="list-style-type: none"> • Swiboho • Mintwanano • Swiviko
Timhaka ta vatirhi	<p>Maendlelo eka: -</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ku tiyisias swiyenge swa matirhelo • Ku thola • Ku avela mintirho • Muholo • Ku tlakusiwa ka vatirhi 	<ul style="list-style-type: none"> • Tifayele ta vatirhi • Vuxokoxoko bya vatirhi • Swiviko swalembe na lembe
Swa timali	<ul style="list-style-type: none"> • Ku xava • Miholo 	<ul style="list-style-type: none"> • Maendlelo yo thendara na matsalwa yakona • Rejisitara ra nhundzu • Maendlelo yo xava • Mlimpimanyeto • Rhijisitara ra mahakelelo • Tirhikhodo ta swikweleti
Ndlandlamusi wa mintirho ya vaaki (EPWP)	<ul style="list-style-type: none"> • Minkunguhato no hluvukisa vaaki • Ku simeka na ku fambisa tiprojeke 	<ul style="list-style-type: none"> • Swiviko swa vuhlanganisi • Ku letela no rhangela • Swiviko swo hunguta vusweti
Miako, misava na vutshamo	<ul style="list-style-type: none"> • Swipfuno swa xithekiniki • Misava • Miako • Nhundzu 	<ul style="list-style-type: none"> • Mintirho ya vunjiniyara • Minkambisiso • Swa achitheke • Ku kuma misava na miako • Ku niketa miako na misava • Mipfapfarhuto na ku aka • Ku rhentisa na vuhlayiseki • Mbasiso na ku byala swimila

Swa mapatu na swimakiwa swin'wani	<ul style="list-style-type: none"> • Michini na swipfuno • Vukorhekeri bya xinjiniyara • Ku aka na ku hlulukisa mapatu • Mabiloho na leswi fambelanaka na wona • Ku hlulukisa na vunavetisi • Hofosi ya swa mapatu (Road Agency) • Tithendara 	<ul style="list-style-type: none"> • Makumele, mahlayiselo na matirhisele ya michini. • Matholele ka swa tinjiniyara • Timhaka ta mbango • Swifundha ntsongo, tinkamba na tihofisi ta swa malawulele ya mapatuna vutleketli • Timhaka leti khumbhaka tiko, swifundha, mapatu lama chuchekeke, tihofisi ta tihakelo ta le mapatwini na mapatu lama ntsongo, • Ku fikelela, mapatu lama ngenaka eka miako, mapatu lama nga lawuleku hi mfumo na ku onhaka ka mapatu. • Misava, ndziriso na timhaka ta masirha. • Tindawu leti vekiweke tlhelo, swikoweto na switsundzuxo swa le mapatwini. • Swimakiwa swa mabiloho na tidarata. • Tindawu ta migodi na swinavetisi. • Swirrho swa bodo, matholele na tikondiraka.
-----------------------------------	--	---

ii. MAENDLELO YO KOMBELA TIRHEKHODO

Mukomberi uta niketiwa tirhekhodo ta Ndzawulo ya Mintirho ya tiko, mapatu na swimakiwa loko enerisa swilaveko leswi : -

- Ku enerisa maendlelo hinkwawo lawa ya boxiweke eka nawu lowu.
- Naswona makombelelo ya fambelana ni ku lerisa ka nawu lowu

Muxaka wa xikombelo

- Mukomberi u fanele ku tata fomo yo kombela hi yona leyi humesiweke eka Gazete ya mfumo [Ku ya hi xitiviso xa R 187- 15 Nyenyanyani 2002] (Fomo A).
- Mukomberi u fanele ku tivisa loko alava ku endleriwa khopi kumbe loko alava ku ta
- Mukomberi uta nikiwa rhikhodo hi xivumbeko xa leswi anga yi komberisa swona handle ka loko ku endla tano swi ta va na mafambiselo yo biha ya Ndzawulo kumbe ku onha rhikhodo ya kona kumbe ku ngenenelela eka milawu ya kopirhayiti. Loko maendlelo ya nwana yo humesa rhikhodo yo tshuka ya endliwa mukomberi uta hakela tihakelo ku ya hi leswi xikombelo xa yena xi nga tisa swona.[xiyenge xa 29(3) na (4)].
- Loko swo endleka leswaku mukomberi a lava ku hlamuriwa hi maendlelo yo fana na foyini ehenhla ka nhlamulo yo tsariwa u fanele ku swi kombisa eka xikombelo xa yena [xiyenge xa 18(2)(e)].
- Loko mukomberi akombela rhikhodo leyi khumbhaka munhu wun'wana xiyimo lexi n'wi pfumelelaka ku endla tano xi fanele ku kombisiwa.[xiyenge xa 18(2)(f)].

- Loko mukomberi anga koti ku tsala no hlaya kumbe ari mutsoniwa u ta pfumeleriwa ku endla xikombelo hi ku vulavula. Mufambisi uta n'wi tatela fomo yo komela hi yona ivi an'wi nika khopi [Xiyenge xa 18(3)].

Ku na tinxaka timbirhi ta tihakelo leti faneleke ku hakeriwa, kunga hakelo yo kombela na hakelo yo nikiwa (Xiyenge xa 22):

Mukomberi loyi akombelaka tirhikhodo ta yena n'wini anga hakeli tihakelo to kombela kasi loyi akombelaka tirhikhodo leti ti nga fambelaniki na yena wa hakela.

- Mufambisi uta tivisa mukomberi hi ta hakelo leyi lavekaka na ku n'wi kombela ku hakela loko xikombelo xinga si tirhiwa.
- Hakelo yo kombela I R35. Vuxokoxoko bya letin'wana tihakelo byi kombisiwile laha hansi Mukomeri la nga enerisiweki hi tihakelo anga endla xikombelo xa aphili kumbe ku yisa mhaka leyi eka huvo ya nawu.
- Loko mufambisi a tekile xiboho mayelano na xikombelo u fanele ku tivisa mukomberi hi ndlela leyi a kombeleke ku tivisiwa hi yona..
- Loko xikombelo xi pfumeleriwile hakelo yo humesa tirhikhodo leti komberiwewe yi fanele ku hakeriwa mayelano no lava, ku lulamisa na ku kopa na nkarhi lowu hundziseke eka lowu vekiwewe ku lulanisa rhikhodo ya kona.

E. MATSALWA LAMA KUMEKAKA HANDLE KOLANDZELELA SWIKHETSAKHETSA SWA NAWU LOWU (Xiyenge xa 1

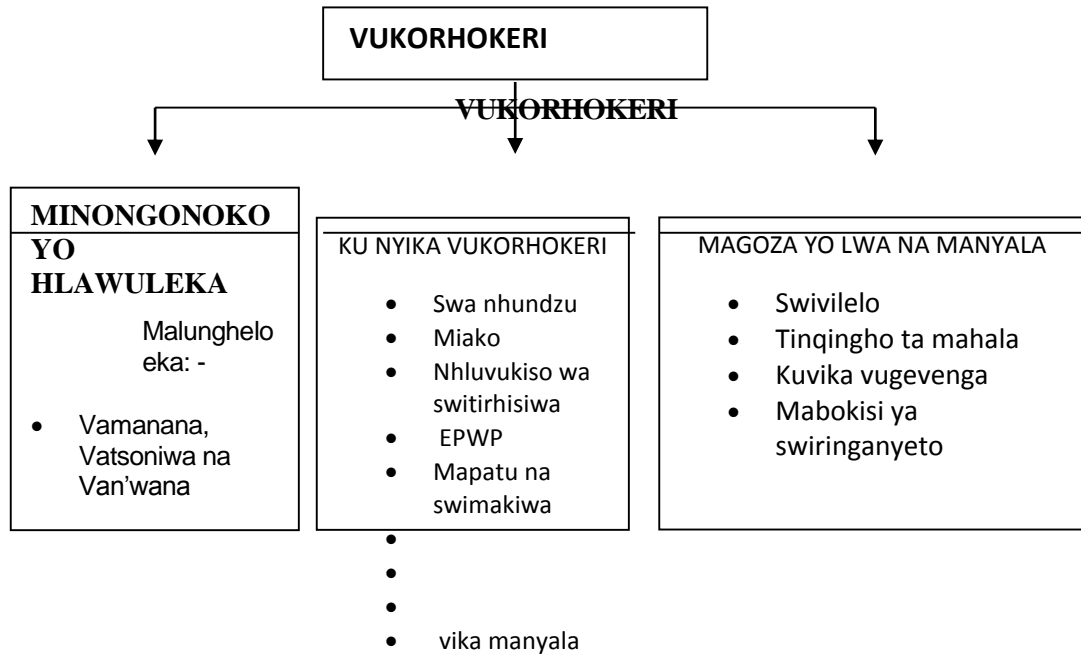
(XINAWANA XA 5A)

MUXAKA WA TIRHIKHODO LETI KUMEKAKA HANDLE KO LANDZELELE PAIA (XIYENGE XA 15 (1) (a)	MAKUMELE YA KONA (XIYENGE XA 15 (1)(b)
LETI NGA LANGUTIWAKA (XIYENGE XA 15 (1)(A)(i)	
Swiviko swa lembe na lembe Swivumbeko leswi pasisiweke Mimpimanyeko ya timali Swinavetiso swa mintirho Swiviko swa va akatiko Mimbulambulo ya MEC Swinawanawana Mpfapfarhuto wa matirhelo wa lembe na lembe. Mpfapfarhuto wa mafiyilele Tifomo Mpfapfarhuko wa mafambiselo ya xiyimo xa le henhla. Swiviko swa ndzinganiso emintirheni Tijenali Mapapila hungu Swibukwana swa PAIA Swibumabumelo swa ndzawulo Chata ya vukorhokeri Mpfapfarhuto wa vukorhokeri Mimpimo ya vukorhokeri Mimulambulo ya vutiyimiseri	Tirhikhodo leti ti nga tata voniwa eka ndzawulo endhaku ku rhumele xikombelo eka:- Nhloko ya swa vuxokoxoko Ndzawulo ya mintirho, Mapatu na Swimakiwa Xisakana xa poso x9490, Polokwane 0700 Foni: 015 284 7000 Fekisi; 015 284 7030 Email: Mailulap@dpw.limpopo.gov.za Website: www.dpw.limpopo.gov.za

LETI XAVISIWAKA (XIYENGE XA 15(1)(A)(ii))	
Tithendara	Ti nga xaviwa eka Xiyenge xa Supply Chain Works Towers Building. Xithesu xo sungula Ndzawulo ya mintirho, Mapatu na Swimakiwa 41 Xitarata xa Church Polokwane 0700
LETI NGA KOPIWAKA (XIYENGE XA 15(1)(A)(iii))	
Swiviko swa lembe na lembe Swivumbeko leswi pasisiweke Mimpimanyeko ya timali Swinavetiso swa mintirho Swiviko swa va akatiko Mimbulambulo ya MEC Swinawanawana Mpfapfarhuto wa matirhelo wa lembe na lembe. Mpfapfarhuto wa mafiyilele Tifomo Mpfapfarhuko wa mafambiselo ya xiyimo xa le henhla. Swiviko swa ndzinganiso emintirheni Tijenali Mapapila hungu Swibukwana swa PAIA Swibumabumelo swa ndzawulo Chata ya vukorhokeri Mpfapfarhuto wa vukorhokeri Mimpimo ya vukorhokeri Mimulambulo ya vutiyimiseri	Tirhikodo leti ti nga tata voniwa eka ndzawulo endhaku ku rhumele xikombelo eka:- Nhloko ya swa vuxokoxoko Ndzawulo ya mintirho, Mapatu na Swimakiwa Xisakana xa poso x9490, Polokwane 0700 Foni: 015 284 7000 Fekisi; 015 284 7030 Email: Mailulap@dpw.limpopo.gov.za Website: www.dpw.limpopo.gov.za
LETI KUMEKAKA MAHALA (XIYENGE XA15 (1) (A) (iv))	
Swinavetiso swa mintirho Mapapilahungu Swibukwana swa PAIA Swihungwahungwani Swibumabumelo	Tirhikodo leti ti nga tata voniwa eka ndzawulo endhaku ku rhumele xikombelo eka:- Nhloko ya swa vuxokoxoko Ndzawulo ya mintirho, Mapatu na Swimakiwa Xisakana xa poso x9490, Polokwane 0700 Foni: 015 284 7000 Fekisi; 015 284 7030 Email: Mailulap@dpw.limpopo.gov.za Website: www.dpw.limpopo.gov.za

F. VUKORHOKERI BYIN'WANA LEBYI NGA KONA EKA NDZAWULO [XIYENGE XA 14(1)(f)]

i. Muxaka wa vukorhokeri

ii. NDLELA YO KUMA VUKORHOKERI

Ku kuma vukorhokeri bya Ndzawulo ya Mintirho ya tiko, mapatu na swimakiwa swikombelo swi nga yisiwa eka Nhloko ya Ndzawulo hi laha swikombisiweke laha hansi.

Kherefu ya xitarata: 43 Church Street
Polokwane

Kherefu ya poso: Xisakana xa poso x9490
Polokwane
0700

Thelefoni: +27 15 284 7000
Fekisi: +27 15 284 7031
Webisayiti: www.dpw.limpopo.gov.za
E-mail: moloton@dpw.limpopo.gov.za

G. Maendlelo lawa ya nga kona ku pfumelela va aka tiko ku ngenisa mavonelo eke endliweni ka milawo no teka swiboho (Xiyenge xa 14 (1) (g))

Vaaki va nga va xiphemu xa minhlangao yo fana na lomu ku leteriwaka vatirhi.

Vaaki va nga tisa mavonele eka swiviko swo fana na Swiviko swa lembe na swiviko swa vaaki.

Laha ku nga na tinhlengeletano leti rhambiweke ta vaaki (Imbizo)

Ku na milawu ya mafambiselo yak u thola kumbe ku amukela lava nga ku dyondzeni na lava lavaku ku tokota matirhelo.

Ku hlawuriwa ka va lavisisi na va n'watikondiraka swi endliwa hi maendlelo ya xiyenge xo xava la ka ndzawulo.

**H. Ku lulamisa hikokwalaho ka ku tsandzeka ku endla / tirha
[Xiyenge xa 14(1)(h)]**

Loko mukomberi anga enetiwi hi xiboho lexi nga tekiwaka hi Muhumesi wa mahungu kumbe museketeri wa yena, mukomberi anga ngenisa xikombelo xa aphili eka Xirho xa huvonkulu wa Ndzawulo ya Mintirho ya tiko, Mapatu na Swimakiwa

I. TIHAKELO LETI VEKIWEKE KU YA HI XIYENGE XA 11 XA XITIVISO XA 187 XA GAZETE YA MFUMO YA 15 NYENYANYANI 2002.

1. Hakelo ya khopi ya xibukwana lexi tani hilaha switivisiweke eka xiyenge xa 5(c) xa xinawana lexi fambisanaka na lawu lowu i R0, 60 khopi yin'wana na yin'wana ya A4 kumbe xiphemu xa khopi
2. Tihakelo to kandziyisa kumbe ku kopa leti vuriweke eka xiyenge xa 7(1) xa xinawana lexi fambisanaka na nawu lowu hi leti landzelaka:

NLAMUSELO	NTSENGO R
(a) Kopi yin'wana na yin'wana kumbe xiphemu xa A4	0.60
(b) Ku pirinta kopi kumbe xiphemu xa kopi ya A4	0.40
(C) Ku kopela eka swiyimo swa hlayela eka tikhomupyuta eka –	
(i) Xitifi	5.00
(ii) disiki ya khompakiti	40.00
(d) (i) Swifaniso eka mpimo wa papilla ra A4 kumbe xiphemu xa rona	22.00
(ii) Swifaniso leswi voniwaka	60.00
(e) (i) Mahungu lama kandziyisiweke ku twiwa kunene eka mpimo wa A4 kumbe xiphemu xa kona	12.00
(ii) Mahungu lama nga eka xiyimo xa rhayikhodo yo twiwa	17.00

- 3. Tihakelo to kombela leti hakeriwaka hi mukomberi loyi a kombelaka tirhikhodo leti nga fambelaniki na yena ku ya hi xiyenge xa 7(2) i R35, 00.
- 4. Tihakelo to nicketiwa tirhikhodo leti komberiweke ku ya hi xiyenge xa 7(3) xa xinawana hi leti landzelaka:

4.1

NHLAMUSELO	NTSENGO R
(a) Kopi yin'wana na yin'wana ya mpimo wa A4 kumbe xiphemu xa kona	0.60
(b) Ku pirinta eka khomupyuta hi mpimo wa A4 kumbe xiphemu xa kona	0.40
(c) Rhikhodo hi swipfuno swo hlaya eka khomupyuts ku fana na -	

(i) Switifi	5.00
(ii) Tidisiki ta khompakiti	40.00
(d) (i) Swifaniso leswi nga voniwaka eka mpimo wa A4 kumbe xiphemu xa kona	22.00
(ii) Swifaniso leswi nga kopiwaka	60.00
(e) (i) Tirhikhodo leti nga twiwaka kunene eka mpimo wa A4 kumbe xiphemu xa kona	12.00
(ii) Mahungu hi xiyimo xa rhayikhodo yo twiwa	17.00
(f) Ku hangunuxa na ku lulamisa rhikhodo leyi komberiweke leswaku yi ta humesiwa swi durha R15, 00 hi awara ku nga katsiwa awara leyo sungula ku nga yona leyi languteriweke ku tirha ntirho lowu.	

4.2. Ku ya hi xiyenge xa 22(2) xa nawu lowu leswi lanndzelaka swi fanele ku endliwa:

(a) Mukomberi u languteriwa ku humesa dipoziti ya tihakelo leti lavekaka ku nge se hundza ntsevu wa tiawara a nghenisile xikombelo xa yena.

(b) Dipoziti yi fanele kuva n'we xa nharhu xa ntsengo lowu lavekaka.

4.3. Mukomberi u fanele ku hakela tihakelo ta poso loko ku ri leswaku tirhikhodo leti komberiweke ti fanele ku posiwa.

TIFOMO LETI VEKIWEKE KU TA KUMA TIRHEKHODO

XITANDHAKU XA B XA XITIVISO XA 187 XA GAZETE YA MFUMO YA 15 NYENYANYANI 2002

FOMO YA A.

XIKOMBELO XO NIKIWA TIRHEKHODO

(Xiyenge xa 18(1) xa Nawu wa ku humesa mahungu wa 2000 (Nawu wa 2 wa 2000))

[Xinawana xa 2]

XIKOMBELO XO KUMA TIRHEKHODO	
KU TIRHISA NDZAWULO NTSENA	Nomboro ya tsalwa :
Xikombelo xi amukeriwile hi : -	
Mavito:.....	
Xiyimo:.....	
Siku:.....	
Ndhawu:.....	
Ntsengo wo kombela (loko swi fanerila):	R
Dipoziti (loko swi fanarile):	R
Ntsengo wo humesa tirhikhodo:	R
.....	
NSAYINO YA MUHUMESI WA MAHUNG / KUMBE XANDLA XA YENA	

A. Vuxokoxoko bya Ndzawulo

MUHUMESI WA MAHUNGU (NHLOKO YA NDZAWULO)	KHEREFU
Nhloko ya ndzawulo	Xisakana xa Poso X9490 POLOKWANE 0700 FONI.: +27 15-284 7120 FEKISI.: +27 15-284 7039 Email: moloton@dpw.limpopo.gov.za
XANDLA XA MUHUMESI WA MAHUNGU	KHEREFU
Manana Tshidi Makhafola.	Xisakana xa Poso X9490 POLOKWANE 0700 FONI.: +27 15-284 7272 FEKISI.: +27 15 284 7031 E-Mail: : makhafolaj@dpw.limpopo.gov.za

Vuxokoxoko hi ku katsakanya :	Kherefu ya xitarata - 43 Church Street POLOKWANE 0700 Website: www.dpw.limpopo.gov.za
	Kherefu ya Poso: - Xisakana xa Poso x9490 POLOKWANE 0700 Foni: +27 15 284 7000 +27 15 284 7120 +27 15 284 7272 Fekisi: +27 15 284 7031 +27 15 284 7039

B. Vuxokoxoko bya mukomberi wa tirhekhodo

FOMO YA XIKOMBELO XO KUMA TIRHEKHODO
XIVONGO:
<input type="text"/>
MAVITO YA HELERILE:
<input type="text"/>
NOMBORO YA PASI:
<input type="text"/>
KHEREFU YA POSO :
.....
.....
.....

C. Vuxokoxoko bya loyi a endleriwaka xikombelo

<i>Tata ntsena loko u kombelela munhu wun'wana .</i>
MAVITO HI XITALO:
<input type="text"/>
NOMBORO YA VUTITIVISI
<input type="text"/>

D. Vuxokoxoko bya tirhekhodo leti komberiwaka

(a) Tata vuxokoxoko bya tirhikhodo leti u lavaka ku ti kuma ku katsa na tinomoro ta matsalwa ya kona loko u ya tiva ku olovisela va lavi va tona. .

(b)Loko swi nga ringani eka fomo leyi tatisa hi kyu tsala ephepheni rinwana kambe u siyina phepha rin'wana na rin'wana leri u ri tirhiseke.

NHLAMUSELO YA TIRHEKHODO:

.....

.....

NOMBORO YA TSALWA:(loko yi ri kona)

VUXOKOXOK BYI N'WANA:

.....

E. Tihakelo

(a) Mukomberi loyi a kombelaka tirhikhodo leti nga fambelaniki na yena u ta fanela ku humesa tihakelo to kombela loko xikombelo xa yena xi nge se tirhiwa.

(b) Mukomberi uta tivisiwa ntsengo lowu lavekaka.

(c) Tihakelo to nicketiwa tirhikhodo tona ti ta ya hi xivumbeko xa rhikhodo ya kona na nkarhi lowu nga ta tirhisiwa ku lava tirhikhodo ta kona. .

(d)Mukomberi loyi a tivaka leswaku a nga languteriwi ku humesa tihakelo u fanale ku tivisa xivangelo xa kona. .

Swivangelo swo ka munhu anga humesi tihakelo

F. Fomo yo kombel tirhekhodo

Loko uri na vutsoniwa lebyi endlaka leswaku u nga swi koti ku hlaya, ku vona hambu ku ri ku yingisela leswi rhikhodo yi nga humesisiwa xiswona kombisa muxaka wa vutsoniwa bya wean na leswi rhikhodo u yi lavisaka swona.

Vutsoniwa:

Leswi rhekhodo uyi lavisaka swona:

Kombisa hi xihambano "X".

SWITIVISO:

(a) Leswi rhikhodo u yilavisaka swona swi ta ya hi ku rhikhodo ya kumeka hi xivumbeko xexo na.

(b) Xivumbeko lexi rhikhodo yi komberiwake hi xona xi nga ariwa naswona mukomberi a nga tivisiwa loko ku rianga nikiwa rhikhodo ya kona hi xivumbeko xin'wana.

(c) Xivumbeko lexi rhikhodo yi komberiwaka ha xona xi ta va na nhlohletelo eka tihakelo leti nga ta koxiwa.

1. Loko rhekhodo yi ri hi xivumbeko xa tsalwa -

	Kopi ya rhikhodo		Ku ta xiyaxiya kunene
--	------------------	--	-----------------------

2. Loko yiri rhekhodo ya muxaka wa swifaniso swo kota ku voniwa -

(leswi swi katsa swinepe, tivhidiyo, swifaniso swa tikhomupyuta, mimpfapfarhuto na swi n'wana)

	Ku ta xiyaxiya kunene		Kopi ya swifaniso		Ku ta humeseriwa swona
--	-----------------------	--	-------------------	--	------------------------

3. Loko tirhekhodo tiri ta marito na mimpfumawulo -

	Kuta yingisela tikhasete		Ku ta humeseriwa mimpfumawulo
--	--------------------------	--	-------------------------------

4. Loko rhekhodo yiri hi xiyimo xo hlayeka eka khomupyuta kumbe michini yin'wana -

	Ku pirinteriwa khopi		Ku pirinteriwa swiphemu swin'wan swa rhikhodo *		Ku hoxeriwa eka switifi kumbe tidisiki
--	----------------------	--	---	--	--

*Loko u kombele khopi kumbe muxaka wo humesa swifaniso xana uta navela leswaku swi rhumeriwa eka wena hi poso? Ku ta laveka hakelo ya poso .	INA	EE
--	-----	----

Tiva leswaku loko rhikhodo yi nga tsariwanga hi ririmi leri u kombelaka ha rona rhikhodo yi ta humesiwa hi ririmi leri yi tsariweke hi rona.

U navela leswaku rhikhodo yi va hi ririmi rih? :.....

G. Xitiviso mayelano na xiboho xa xikombelo xo kuma tirhekhodo

U ta tivisiwa hi ku tsala loko xikombelo xa wena xi pfumeriwile kumbe xi ariwile. Loko ulave ku tivisiwa hi muxaka wunwana handle ka papilla tivisa ku navela ka wena u tlhela u humesa vuxokoxioko bya mativiselo ya kona leswaku va fambisi va eneta xikombelo xa wena..

U ta lava ku tivisiwa ku yini xiboho mayelano na xikombelo xa wena?

Nsayino hi siku leri ra.....20.....(Lembe)

.....

NSAYINO WA MUKOMBERI / KUMBE LOYI XIKOMBELO XI ENDLIWAKA EMATSHAN'WINI YA YENA